

عنوان مقاله:

کارکرد نظریه میدان‌های معنایی در تحلیل جهان متن شاعر (مطالعه ابیاتی از خمریه ابن فارض)

محل انتشار:

مجله الجمعیه الایرانیه للغه العربیه و آدابها، دوره 16، شماره 55 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندها:

فرشید ترکاشوند - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره)

قهرمان فرشته پور - دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی- دانشگاه بین المللی امام خمینی

خلاصه مقاله:

میدان‌های معنایی یکی از نظریه‌های اصلی در علم معناشناسی است. میدان معنایی به مجموعه واژگانی گفته می‌شود که در معنا با یک-دیگر مرتبط بوده و ذیل یک واژه عام قرار می‌گیرند. به کارگیری این نظریه می‌تواند راهکاری برای تحلیل جهان متن شاعر باشد. نگارندگان در این مقاله برآند تا با روش استنادی-تحلیلی و به کارگیری این نظریه، ابیاتی از خمریه ابن فارض را به عنوان نمونه تحلیل نمایند. در تحلیل مورد نظر، روابط معنایی جدیدی بین واژگان آشکار می‌گردد؛ مفاهیمی چون: عشق ازلى، محبت پروردگار، انوار الهی، مشاهده و تجلی، هدایت و راهیافتن به سوی سعادت و همچنین مفهوم فراگیر روح‌بخشی می‌الهی هر کدام یک میدان معنایی را در اشعار تحلیل شده، تشکیل داده‌اند و واژگان مرتبط ذیل آن‌ها قرار گرفته‌است. در نتیجه، با کاربست نظریه میدان‌های معنایی در این مقاله، هندسه معنایی هر بیت با تحلیل میدان‌های معنایی مماس ذیل میدان معنایی کلی بیت به شکلی منسجم تحلیل می‌گردد و مجموعه میدان‌های معنایی برخاسته از هر بیت ذیل میدان کلی عرفان ابن فارض قرار گرفته و در نهایت جهان متن شاعر را تشکیل می‌دهد. چنین روندی در معناگشایی، ضمن اینکه کارکرد نظریه مورد نظر را در سطوح فراتر از بررسی واژه روشن می‌سازد، در نهایت، جلوه‌های متفاوتی از زیبایی نهفته در معنا را نیز آشکار می‌سازد.

کلمات کلیدی:

معناشناسی، میدان‌های معنایی، ابن فارض، قصيدة خمریه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1172080>

